

คำแนะนำในการจัดการน้ำเสียสำหรับสถานบริการซักอบรีด

ส่วนน้ำเสียชุมชน
สำนักจัดการคุณภาพน้ำ

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

คำแนะนำ ในการจัดการน้ำเสียสำหรับสถานบริการซักอบรีด

เลขประจำหนังสือ คพ.๐๒-๒๘๘

สารบัญ

คำนำ	๑
คำจำกัดความ	๒
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๓
ส่วนที่ ๒ จุดกำเนิดน้ำเสียและปัญหามลพิษจากสถานบริการซักอบรีด	๕
๒.๑ ประเภทของการซักผ้า	๑๔
๒.๒ ปัญหามลพิษจากสถานบริการซักอบรีด	๑๕
ส่วนที่ ๓ ปริมาณ และองค์ประกอบของน้ำเสีย	๑๗
๓.๑ ปริมาณน้ำเสีย	๑๘
๓.๒ องค์ประกอบน้ำเสีย	๑๙
ส่วนที่ ๔ คำแนะนำในการจัดการน้ำเสียสำหรับสถานบริการซักอบรีด	๒๑
๔.๑ การซักผ้าให้ประหยัดน้ำ	๒๑
๔.๒ การจัดการน้ำเสียและการติดตั้งระบบรวบรวมและ บำบัดน้ำเสียเบื้องต้น	๓๒
ส่วนที่ ๕ บทสรุป	

เอกสารอ้างอิง

หน้า

๑

๒

๓

๕

๑๔

๑๕

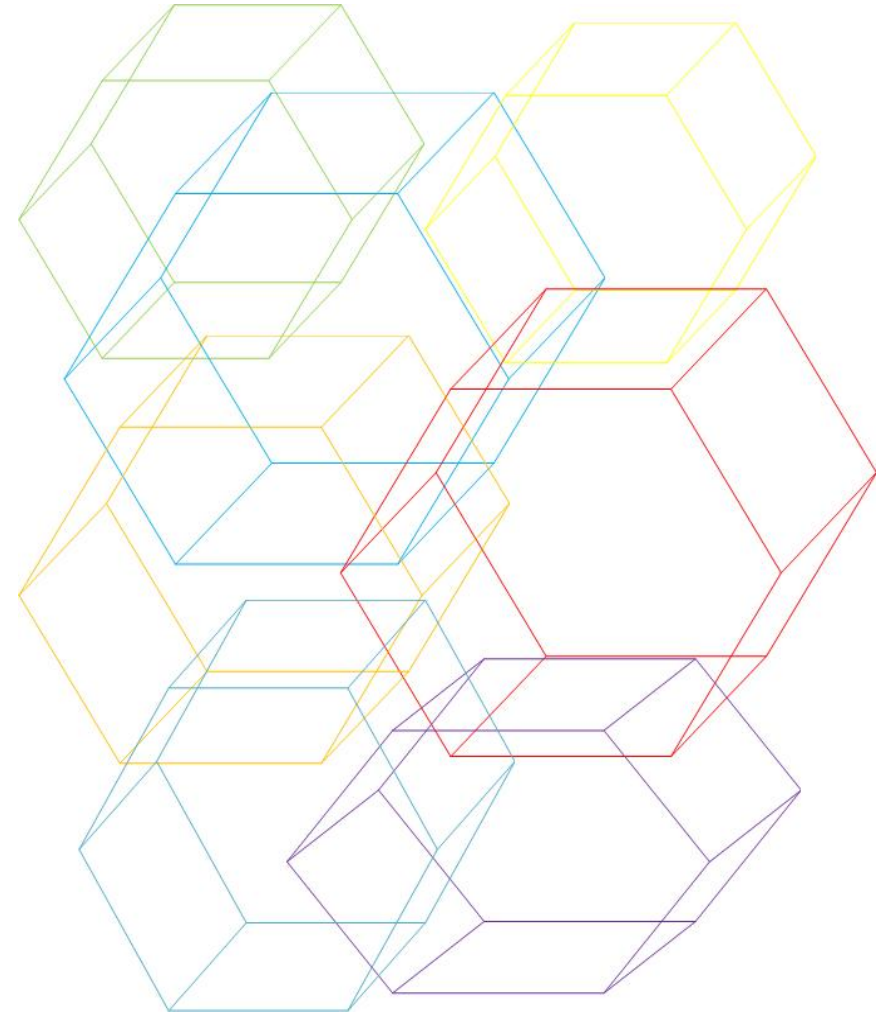
๑๗

๑๘

๑๙

๒๑

๓๒

ส่วนน้ำเสียชุมชน สำนักจัดการคุณภาพน้ำ
กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐
โทรศัพท์ : ๐-๒๒๕๘-๒๒๑๒ โทรสาร : ๐-๒๒๕๘-๒๒๑๒
website : www.pcd.go.th

คำนำ

สถานบริการชักอบริด เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่มีส่วนทำให้เกิดปัญหาน้ำเน่าเสีย ในแหล่งน้ำสาธารณะหรือแหล่งน้ำธรรมชาติ และยังเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ อีกด้วย ซึ่งหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา เป็นต้น จะต้องให้ความสำคัญและกำกับดูแลสถานบริการชักอบริด ให้ดำเนินการตามข้อกำหนดหรือคำแนะนำต่างๆ อย่างไรก็ตาม ในด้านสิ่งแวดล้อมยังพบว่า สถานบริการชักอบริด ส่วนใหญ่ยังขาดการจัดการน้ำเสียที่เหมาะสม ทำให้น้ำเสียที่ระบายออกสู่สิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์ในที่สุด

สำนักจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ จึงได้จัดทำคำแนะนำในการจัดการน้ำเสียสำหรับสถานบริการชักอบริดขึ้นเพื่อเผยแพร่เป็นองค์ความรู้ โดยหวังว่า หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และผู้ประกอบการ ตลอดจนผู้สนใจทั่วไป นำไปใช้ประกอบการดำเนินการเพื่อจัดการน้ำเสียที่เหมาะสมสำหรับสถานบริการชักอบริดต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดรายละเอียดได้จากเว็บไซต์ของสำนักจัดการคุณภาพน้ำที่ <http://wqm.pcd.go.th/water>.

(นายอนุพันธ์ อีฐรัตน์)

ผู้อำนวยการสำนักจัดการคุณภาพน้ำ

กรมควบคุมมลพิษ

กันยายน

คำจำกัดความ

การจัดการน้ำเสียสำหรับสถานบริการซักอบรีด ฉบับนี้ให้คำจำกัดความที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้

กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หมายถึง กิจการที่มีกระบวนการผลิตหรือกรรมวิธีการผลิตที่ก่อให้เกิดมลพิษหรือสิ่งที่ทำให้เกิดโรคซึ่งจะมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนที่อยู่ในบริเวณข้างเคียงนั้นไม่ว่าจะเป็นเรื่องมลพิษทางอากาศ ทางน้ำ ทางเสียง แสง ความร้อน ความสั่นสะเทือน รังสี ฝุ่นละอองเขม่าเถ้าฯลฯ (พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕)

สถานบริการซักอบรีด หมายถึง สถานที่ที่ให้บริการเกี่ยวกับการซักอบรีดภายใต้ประกาศกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตาม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

การบำบัดน้ำเสีย หมายถึง กระบวนการทำหรือปรับปรุงคุณภาพน้ำเพื่อลดปริมาณความสกปรกของน้ำเสียก่อนระบายออกสู่สิ่งแวดล้อม

แนวทางการปฏิบัติที่ดี หมายถึง วิธีการปฏิบัติเพื่อลดปริมาณความสกปรกของน้ำเสียและน้ำทิ้งก่อนระบายลงสู่แหล่งน้ำ หรือท่อระบายน้ำสาธารณะ รวมทั้งการป้องกันปัญหาสุขภาพอนามัยของผู้ปฏิบัติงาน และการรักษาสภาพแวดล้อมของสถานที่ปฏิบัติงาน

ส่วนที่ ๑

บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

สถานบริการชกอบรีดสามารถแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ สถานบริการชกอบรีดขนาดใหญ่ซึ่งเข้าข่ายเป็นโรงงานอุตสาหกรรม และมีมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งที่กำหนดโดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม โดยจะต้องติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียเพื่อให้น้ำทิ้งมีค่าตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด และสถานบริการชกอบรีดขนาดเล็กหรือสถานบริการชกอบรีดที่ไม่เข้าข่ายโรงงานจะต้องขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยสถานบริการชกอบรีดขนาดเล็ก เป็นกิจการที่มีแพร่กระจายอยู่ทั่วประเทศและมีการเปลี่ยนแปลงจำนวนตลอดเวลา ถึงแม้ว่าสถานบริการชกอบรีดแต่ละแห่งอาจก่อให้เกิดมลพิษในปริมาณต่ำ แต่ด้วยจำนวนที่มีอยู่เป็นจำนวนมากทำให้ปริมาณมลพิษโดยรวมอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้สถานบริการชกอบรีดยังมีข้อจำกัดในเรื่องบุคลากร จำนวนเงินลงทุน และความรู้ในการจัดการมลพิษอย่างถูกต้องเหมาะสม เป็นเหตุให้ปัญหาต่างๆถูกสะสมในพื้นที่จนนำไปสู่ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ ตลอดจนส่งผลกระทบต่อชุมชนโดยรอบซึ่งโดยทั่วไปการแก้ไขและบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นดังกล่าว สามารถดำเนินการได้สองแนวทาง ได้แก่

- (๑) การจัดการเพื่อลดการใช้ทรัพยากรและ ลดการเกิดของเสียและน้ำเสีย
- (๒) การบำบัดเพื่อลดปริมาณมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ กรมควบคุมมลพิษได้ทำการสำรวจและวิเคราะห์คุณภาพน้ำทิ้งจากสถานบริการซักอบรีด โดยกำหนดเกณฑ์การสำรวจและเก็บตัวอย่างน้ำเสียที่เกิดจากกระบวนการซักของสถานบริการซักอบรีด ซึ่งได้คัดเลือกสถานบริการซักอบรีดในจังหวัดที่เป็นเมืองหลักใน ๕ ภาคเพื่อเป็นตัวแทนของแต่ละภาค และคัดเลือกสถานบริการซักอบรีดเฉพาะที่ได้รับการขึ้นทะเบียนในพื้นที่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ โดยทำการเก็บตัวอย่างน้ำเสียแบบผสมรวมและนำน้ำเสียไปทำการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ

ส่วนที่ ๒

จุดกำเนิดน้ำเสียและปัญหามลพิษจากสถานบริการซักอบรีด

การจัดการน้ำเสียได้อย่างถูกต้อง จำเป็นต้องรู้ถึงจุดกำเนิดน้ำเสียจากการ ซักผ้าและปัญหามลพิษที่เกิดจากสถานบริการซักอบรีด โดยจุดกำเนิดน้ำเสียแตกต่างกันขึ้นอยู่กับวิธีการซัก ซึ่งสามารถแบ่งได้ดังนี้

๒.๑ ประเภทของการซักผ้า

๑) การซักผ้าด้วยวิธีการซักมือ

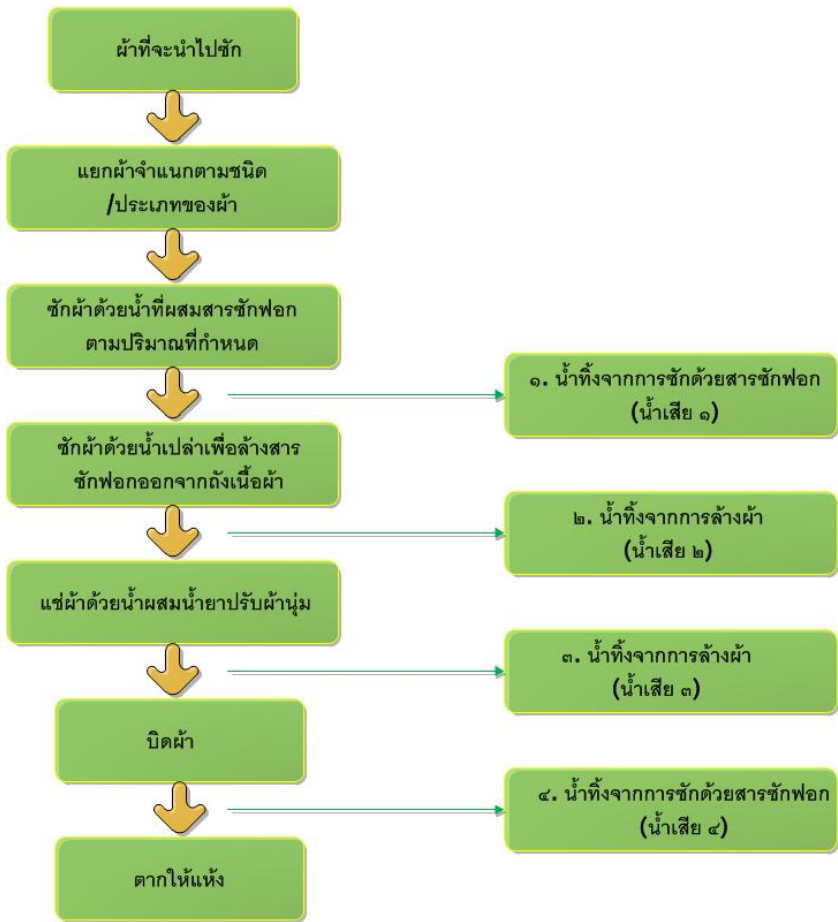
การซักผ้าด้วยวิธีการซักด้วยมือจะมีการใช้สารเคมีทำความสะอาดผ้า ๒ ชนิดคือ (๑) สารซักฟอกทั่วไป (๒) สารซักแห้งหรือน้ำมันซักแห้งสำหรับวิธีการใช้น้ำมันซักแห้งนั้น ไม่พบว่าก่อให้เกิดน้ำเสียแต่อย่างใด โดยส่วนใหญ่ การซักผ้าด้วยมือในสถานบริการซักอบรีด มักเป็นความประสงค์ของลูกค้าหรือขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของผ้าบางชนิดที่ไม่สามารถซักด้วยเครื่องได้ ซึ่งในแต่ละวัน สถานบริการซักอบรีดมีผ้าที่ต้องซักด้วยมือปริมาณน้อยมากเมื่อเทียบกับการซักด้วยเครื่อง

(๑) การซักผ้าด้วยวิธีการซักมือ โดยใช้สารซักฟอก (ภาพที่ ๒-๑)

สารซักฟอกที่ใช้ซักผ้าโดยทั่วไปเป็นแบบชนิดผงที่ต้องมีการทำละลายโดยน้ำก่อนนำมาใช้ซักผ้า ซึ่งในการซักผ้าด้วยวิธีการซักมือ มีขั้นตอนการดำเนินการและน้ำเสียเกิดขึ้น แสดงดังภาพที่ ๒-๒

ภาพที่ ๒-๑ การซักผ้าด้วยวิธีการซักมือ โดยใช้สารซักฟอก

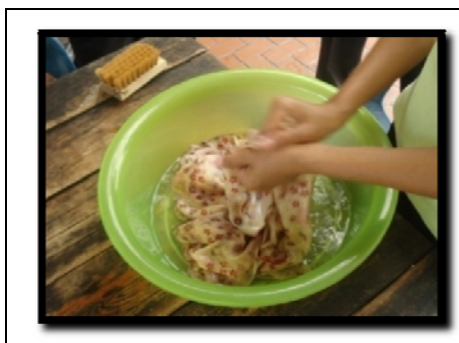
ภาพที่ ๒-๒ ขั้นตอนการซักผ้าด้วยวิธีการซักด้วยมือ

จากภาพแสดงจุดที่เกิดน้ำเสีย ในขั้นตอนต่างๆ ได้แก่ การซักผ้าด้วย น้ำผสมสารซักฟอก (น้ำเสีย ๑) การซักผ้าด้วยน้ำเปล่าเพื่อล้างสารซักฟอก (น้ำเสีย ๒) การแช่ผ้าด้วยน้ำผสมน้ำยาปรับผ้านุ่ม (น้ำเสีย ๓) และการบิดผ้า (น้ำเสีย ๔)

(๒) การซักมือโดยใช้น้ำมันซักแห้ง (ภาพที่ ๒-๓)

ขั้นตอนซักผ้าด้วยมือโดยใช้น้ำมันซักแห้ง จะใช้กับการซักผ้าบางชนิดที่ต้องอาศัยการซักแบบถนอมผ้า ซึ่งวิธีการซักโดยใช้น้ำมัน ซักแห้งจะไม่เกิดน้ำเสียจากวิธีการซักผ้าประเภทนี้ เนื่องจากน้ำมันที่นำมาใช้จะระเหยไปในบรรยากาศและไม่มีการใช้น้ำในกระบวนการซักแต่อย่างใด

เสื้อผ้าที่ใช้บริการซักแห้ง ส่วนมากเป็นเสื้อผ้าที่ต้องตัดเย็บด้วยผ้าไหม ผ้าลินิน ผ้าแก้ว ผ้าชีพอง ผ้าลูกไม้ เป็นต้น เพราะผ้าเหล่านี้ต้องการความพิถีพิถันในการซักรีดมากกว่าผ้าชนิดอื่นๆ ผ้าที่นำมาซักแห้งส่วนใหญ่เป็นผ้าประเภทเสื้อสูท ชุดราตรี ชุดผ้าไหม เป็นต้น ซึ่งวิธีการซักแห้งมีขั้นตอนคล้ายกับการซักผ้าโดยใช้น้ำ คือแยกผ้าก่อน แต่การซักผ้าด้วยน้ำยาซักแห้งจะแตกต่างกับการซักผ้าโดยใช้น้ำ คือในขั้นตอนการซักด้วยน้ำยาซักแห้งจะเป็นการใช้สารเคมีเฉพาะเรียกว่าน้ำมันซักแห้ง แสดงดังภาพที่ ๒-๔

ภาพที่ ๒-๓ การซักผ้าด้วยน้ำมันซักแห้ง โดยวิธีการซักด้วยมือ

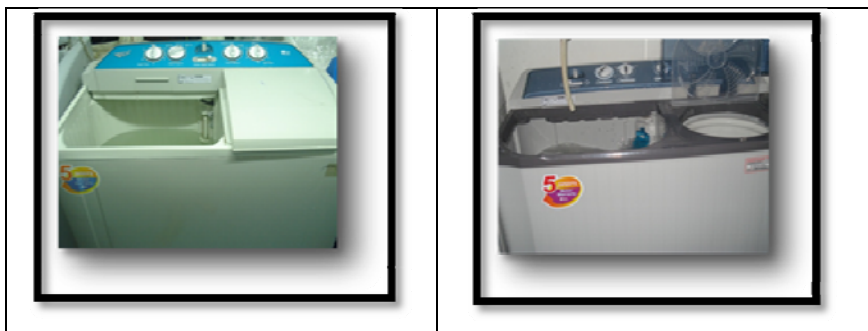

ภาพที่ ๒-๔ ขั้นตอนการซักผ้าด้วยวิธีการซักด้วยมือ โดยใช้น้ำมันซักแห้ง

๒) การซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้า

การซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้าในปัจจุบันเป็นที่นิยมกันมาก เนื่องจากช่วยในเรื่องความสะดวกสบาย ประหยัดเวลา และเครื่องซักผ้าสามารถหาซื้อได้ง่าย โดยเครื่องซักผ้าที่จำหน่ายตามท้องตลาด แบ่งเป็น ๒ รูปแบบ ดังนี้

(๑) เครื่องซักผ้าแบบ ๒ ถัง ประกอบด้วย ถังซัก ซึ่งผู้ใช้งานจะต้องตั้งค่าที่ต้องการก่อนซัก เช่น ความแรงของการซัก ระดับน้ำ และเวลา ส่วนอีกถังเป็นถังปั่นแห้ง ซึ่งผู้ใช้จะต้องตั้งเวลาที่ต้องการปั่นแห้งเช่นกัน โดยถังทั้ง ๒ ถัง สามารถใช้งานพร้อมกันได้ ดังแสดงในภาพที่ ๒-๕

ภาพที่ ๒-๕ เครื่องซักผ้าแบบ ๒ ถัง

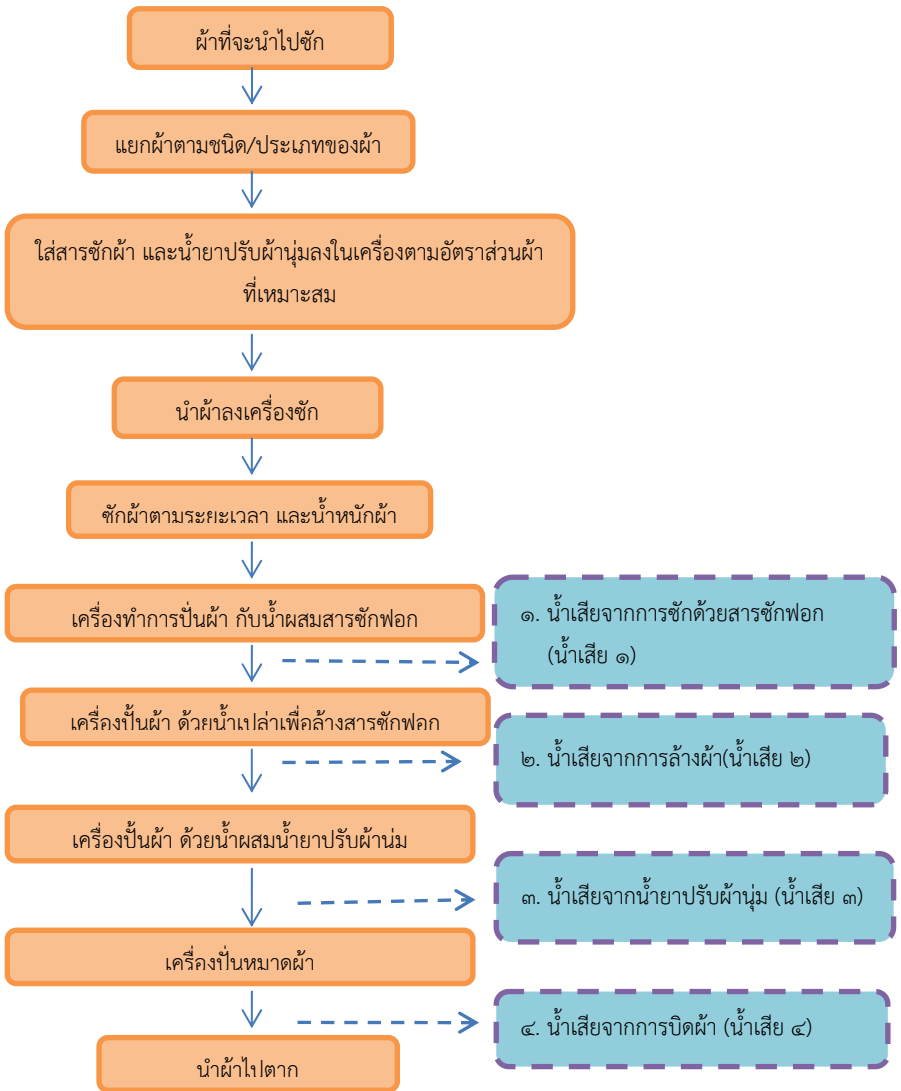
(๒) เครื่องซักผ้าอัตโนมัติหรือที่นิยมเรียกว่า เครื่องซักผ้าแบบถังเดียว มีลักษณะเป็นถังซักและปั่นแห้งอยู่ในถังเดียวกันดังแสดงในภาพที่ ๒-๖ ซึ่งผู้ใช้จะต้องตั้งค่าที่ต้องการก่อนการซักเช่นเดียวกับเครื่องซักผ้าแบบ ๒ ถัง และในบางยี่ห้อสามารถตั้งค่าเพื่อเลือกชนิดของผ้าได้ และในขณะที่ทำงานเครื่องจะทำการซักตั้งแต่ต้นจนถึงขั้นตอนการปั่นแห้งโดยอัตโนมัติ ทำให้สะดวกสบายในการใช้งานมากขึ้น

ภาพที่ ๒-๖ เครื่องซักผ้าแบบถังเดียว

ขั้นตอนการซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้า มีความแตกต่างกันไปตามคุณสมบัติของเครื่องซักผ้าทั้งปริมาณความจุผ้า ปริมาณน้ำที่ใช้ในการซักแต่ละครั้ง และเครื่องซักผ้าที่ยี่ห้อต่างกันก็จะมีที่ตั้งโปรแกรมการซักที่แตกต่างกันไปอีกด้วย โดยขั้นตอนการซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้าจะมีน้ำเสียเกิดขึ้น แสดงดังภาพที่ ๒-๗

จากภาพที่ ๒.๗ แสดงจุดที่เกิดน้ำเสีย ในขั้นตอนต่างๆ ได้แก่ การซักผ้าด้วยน้ำผสมสารซักฟอก (น้ำเสีย ๑) การซักผ้าด้วยน้ำเปล่าเพื่อล้างสารซักฟอก (น้ำเสีย ๒) การแช่ผ้าด้วยน้ำผสมน้ำยาปรับผ้านุ่ม (น้ำเสีย ๓) และการปั่นผ้า (น้ำเสีย ๔)

ภาพที่ ๒-๗ ขั้นตอนการซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้า

ในขั้นตอนก่อนการซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้าจะต้องมีการแยกผ้า และแบ่งปริมาณหรือจำนวนของผ้าที่จะซักให้เหมาะสมกับการซักแต่ละครั้ง ซึ่งบางร้านอาจใช้วิธีการชั่งผ้าที่จะนำมาซัก เพื่อให้ปริมาณผ้าเหมาะสมกับการซักในแต่ละรอบ ดังแสดงในภาพที่ ๒-๘

ภาพที่ ๒-๘ ขั้นตอนเตรียมการซักผ้าของสถานบริการซักอบรีด

๒.๒ ปัญหามลพิษจากสถานบริการซักอบรีด

สถานบริการซักอบรีด ถือเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นกิจการที่ต้องมีการ กำกับดูแลการประกอบการ มลพิษที่เกิดจากสถานบริการซักอบรีดส่วนใหญ่ จะเป็นปัญหาเรื่องน้ำเสียที่เกิดจากกิจการซักผ้าโดยตรง ซึ่งในน้ำเสียที่ระบาย ออกจากสถานบริการซักอบรีดจะมีความสกปรกค่อนข้างสูงและมีปริมาณมาก อีกทั้งยังมีองค์ประกอบของสารเคมีที่เป็นส่วนผสมของสารซักดคราบและ สารทำความสะอาดผ้าต่างๆ ซึ่งหากน้ำเสียของสถานบริการซักอบรีดมีการ ระบายลงสู่แหล่งน้ำโดยไม่ผ่านการบำบัดหรือการจัดการให้มีคุณภาพดีก่อน ก็ส่ง ผลกระทบต่อแหล่งน้ำธรรมชาติ อีกทั้งการขยายตัวของสถานบริการซักอบรีด เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและมีจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ และยังไม่มีการกำหนด มาตรฐานการระบายน้ำทิ้งจากสถานบริการซักอบรีด ดังนั้น เพื่อเป็นการ บรรเทาปัญหาและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน จึงควรมีคำแนะนำในการจัดการน้ำเสียสำหรับสถานบริการซักอบรีดเพื่อให้ ผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการจัดการต่อไป

ส่วนที่ ๓

ปริมาณและองค์ประกอบของน้ำเสีย

จากการศึกษาและสำรวจข้อมูลสถานบริการซักอบรีด ข้อมูลปริมาณน้ำเสียและองค์ประกอบของน้ำเสียที่เกิดขึ้น ดังนี้

๓.๑ ปริมาณน้ำเสีย

น้ำเสียที่เกิดจากสถานบริการซักอบรีดมีความแปรผันไปตามขนาดของร้าน จำนวนเครื่องซักผ้า และจำนวนการรับบริการซักในแต่ละวัน ซึ่งพบว่าเครื่องซักผ้า ๑ เครื่องจะใช้น้ำปริมาณ ๒๑๐ ลิตรต่อ ๑ รอบการซัก หรือคิดเป็นปริมาณ ๑.๗ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน (ชั่วโมงการทำงานสูงสุด ๘ ชั่วโมงต่อวัน) ซึ่งสามารถคำนวณปริมาณน้ำเสียของสถานบริการซักอบรีดตามจำนวนเครื่องซักผ้า แสดงดังตารางที่ ๓-๑

ตารางที่ ๓-๑ ปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้น

จำนวนเครื่องซักผ้า	ปริมาณน้ำเสียที่ (ลบ.ม./วัน)	ความสกปรกในรูป (มก./ลิตร)
๑	๑.๗	๑๕๓- ๗๐๘
๒	๓.๔	
๓	๕.๑	
๔	๖.๗	
๕	๘.๔	
๖	๑๐.๑	
๗	๑๑.๘	
๘	๑๓.๔	
๙	๑๕.๑	
๑๐	๑๖.๘	

หมายเหตุ :

- กำหนดให้มีชั่วโมงการทำงานสูงสุด ๘ ชั่วโมงต่อวันและ ๑ รอบการซักใช้เวลา ๑ ชั่วโมง
- ปริมาณน้ำเสีย = จำนวนเครื่องซักผ้า x ปริมาณน้ำแต่ละรอบ (๒๑๐ ลิตร) x ชั่วโมงการทำงานสูงสุดต่อวัน (ชั่วโมง) ต่อเครื่อง

๓.๒ องค์กรประกอบในน้ำเสีย

องค์กรประกอบในน้ำเสียของสถานบริการซักรีดแสดงดังตารางที่ ๓-๒

ตารางที่ ๓-๒ องค์กรประกอบน้ำเสียที่เกิดจากสถานบริการซักรีด

พารามิเตอร์	ความเข้มข้น	หน่วย
BOD	๓๒๖ (๑๕๓- ๗๐๘)	มิลลิกรัมต่อลิตร
TSS	๑๓๔ (๖๐ - ๒๗๐)	มิลลิกรัมต่อลิตร
TCB	๑๙,๔๔๒ (๗,๙๐๐ - ๓๕,๐๐๐)	เอ็มพีเอ็น/๑๐๐ มล.
TN	๑๔.๕ (๔- ๔๗)	มิลลิกรัมต่อลิตร
TP	๐.๕๖ (๐.๐๘ - ๑.๕๕)	มิลลิกรัมต่อลิตร

หมายเหตุ : เก็บตัวอย่างน้ำแบบผสมรวม (Composite)

จากตารางที่ ๓.๒ จะเห็นได้ว่า ปริมาณค่าความสกปรกในรูปบีโอดี (BOD) เท่ากับ ๑๕๓ – ๗๐๘ มิลลิกรัมต่อลิตร และค่าของแข็งแขวนลอยทั้งหมด (TSS) เท่ากับ ๖๐– ๒๗๐ มิลลิกรัมต่อลิตร ซึ่งมีค่าสูงกว่ามาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคารบางประเภทและบางขนาด ซึ่งกำหนดค่าพารามิเตอร์BOD ไม่เกิน ๒๐, ๓๐, ๔๐, ๕๐ และ ๒๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร ตามประเภทอาคาร ก, ข, ค, ง และ จ ตามลำดับ ส่วนค่าพารามิเตอร์ TSS ไม่เกิน ๓๐, ๔๐, ๕๐, ๕๐ และ ๖๐ มิลลิกรัมต่อลิตร ตามประเภทอาคาร ก, ข, ค, ง และ จ ตามลำดับ

ดังนั้น จากปริมาณความสกปรกที่เกิดจากสถานบริการซักอบรีด จึงจำเป็นต้องมีการบำบัดน้ำเสียดังกล่าวก่อนระบายทิ้งออกสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ ๔

คำแนะนำในการจัดการน้ำเสียสำหรับสถานบริการซักอบรีด

ผู้ดำเนินกิจกรรมในสถานบริการซักอบรีด จำเป็นจะต้องมีความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย เพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งแนวทางในการจัดการน้ำเสียสำหรับสถานบริการซักอบรีดสามารถดำเนินการได้ดังนี้

๔.๑ การซักผ้าให้ประหยัดน้ำ

ผ้าที่นำมาใช้บริการในสถานบริการซักอบรีด มีความแตกต่างกันทั้งประเภทของผ้า ชนิดผ้า และความสกปรก ในการเตรียมผ้าก่อนเข้ากระบวนการถือเป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยลดปริมาณน้ำเสียที่จะเกิดจากกระบวนการซักผ้าได้ และทุกขั้นตอนของการเตรียมผ้ายังสามารถช่วยลดค่าใช้จ่ายในกระบวนการซักผ้าได้อีกด้วย

๔.๑.๑ การคัดแยกประเภทผ้า

สถานบริการซักอบรีดผ้าจะรับบริการซักผ้าที่มีความหลากหลาย ซึ่งการคัดแยกประเภทผ้ามีส่วนสำคัญอย่างมากในการช่วยลดปัญหาความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับผ้าของผู้มาใช้บริการ และช่วยในการเลือกชนิดสารซักฟอกให้เหมาะสมกับสีและชนิดของผ้า การคัดแยกประเภทผ้าควรแยกตามชนิดและความสกปรก เช่น ผ้าขาวกับผ้าสี แสดงดังภาพที่ ๔.๑ หรือตามประเภทและปริมาณของผ้า เช่น เสื้อทั่วไป ผ้าปูที่นอน ผ้าเช็ดตัว เป็นต้น เพื่อกำหนด

ภาพที่ ๔-๑ การคัดแยกตามชนิดของผ้าและสีของผ้า

๔.๑.๒ การทำความสะอาดผ้าเบื้องต้น

การทำความสะอาดผ้าเบื้องต้นจะช่วยให้ลดปริมาณการใช้น้ำ และผงซักฟอก ซึ่งผ้าที่จะนำมาเข้ากระบวนการซัก อาจมีการเปื้อนคราบสกปรกได้หลายรูปแบบ บางกรณีการซักผ้าปกติไม่สามารถกำจัดความสกปรกได้หมด จึงต้องมีการทำความสะอาดผ้าเบื้องต้นเพื่อกำจัดคราบสกปรกเหล่านั้นก่อน เช่น การแช่ผ้ากับน้ำผสมสารซักฟอก ดังภาพที่ ๔๒

ภาพที่ ๔-๒ การแช่ผ้าเพื่อขจัดคราบสกปรกก่อนซัก

๔.๒ การจัดการน้ำเสีย และการติดตั้งระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียเบื้องต้น

น้ำเสียที่เกิดจากสถานบริการซักอบรีด มีปริมาณและความสกปรก สูงกว่าน้ำเสียที่เกิดจากอาคารบ้านเรือนปกติ ดังนั้น จึงควรมีการจัดการน้ำเสีย ที่เหมาะสม สามารถทำได้ดังนี้

๔.๒.๑ การลดปริมาณการใช้น้ำ

๑) การซักผ้าด้วยวิธีการซักด้วยมือ ส่วนใหญ่จะใช้น้ำ ประมาณ ๒๑๐ ลิตรต่อการซักที่น้ำหนักผ้าประมาณ ๕-๗ กิโลกรัม ซึ่งสถาน บริการ ซักอบรีดบางแห่ง ที่มีการซักผ้าด้วยวิธีการซักมือมักจะนำผ้าแช่ลงในน้ำผสมสารซักฟอกแล้วยกผ้าขึ้นมาขจัดคราบบนโต๊ะซักผ้าซึ่งในขั้นตอนนี้ จะมีการเติมน้ำรวมทั้งผสมสารซักฟอกตลอดเวลาจึงทำให้สิ้นเปลืองน้ำและ ปริมาณสารซักฟอกเป็นอย่างมาก ดังนั้นการลดปริมาณการใช้น้ำและสาร ซักฟอกในวิธีการซักด้วยวิธีการนี้ควรปรับปรุงวิธีการซักโดยใส่น้ำและสาร ซักฟอกให้มีปริมาณเหมาะสมกับปริมาณผ้าและทำการซักภายในภาชนะซักผ้า

๒) การซักผ้าโดยเครื่องซักผ้า ส่วนใหญ่จะมีการใช้น้ำอยู่ที่ ปริมาณ ๒๑๐ ลิตรต่อ ๑ รอบการซัก ซึ่งสถานบริการซักอบรีดบางแห่งมีการใช้ปริมาณน้ำไม่เหมาะสม เช่น เครื่องซักผ้าที่ไม่สามารถตั้งระดับน้ำได้ ผู้ใช้จะประมาณปริมาณน้ำที่จะใช้ในการซักเองและสำหรับเครื่องซักผ้าที่สามารถตั้งระดับน้ำได้ผู้ใช้อาจจะตั้งระดับน้ำสูงกว่าปริมาณผ้า เป็นต้น

๒.๑) เครื่องซักผ้าแบบ ๒ ถัง ลักษณะของเครื่องจะแยกเป็นถังซัก และถังปั่นแห้ง ถังซักจะมีปริมาณความจุน้ำประมาณ ๗๐ ลิตร ซึ่งในการซักแต่ละครั้ง มีการใช้น้ำประมาณ ๒๑๐ ลิตรต่อ ๑ ครั้งการซัก โดยใช้เครื่องซักผ้าแบบ ๒ ถัง มีลักษณะการใช้งานแบบกึ่งอัตโนมัติ ผู้ปฏิบัติงานมีความจำเป็นต้องประมาณปริมาณผ้าที่ใส่ในเครื่องและปริมาณน้ำเอง ดังนั้นไม่ว่าผ้าจะมีปริมาณมากหรือน้อยจะมีการใช้ปริมาณน้ำมากกว่าปริมาณผ้าที่จะซัก จึงทำให้เกิดการสิ้นเปลืองน้ำและเกิดน้ำเสียในปริมาณที่สูงกว่าที่ควร ดังนั้น ในการซักผ้าโดยใช้เครื่องแบบ ๒ ถัง จึงควรใช้น้ำกับปริมาณผ้าให้มีความเหมาะสม โดยอาจใช้วิธีการชั่งผ้าหรือนับจำนวนผ้าและมีแผ่นป้ายให้คำแนะนำแก่ผู้ใช้งานติดตั้งไว้

๒.๒) เครื่องซักผ้าแบบ ๑ ถังแบ่งเป็น ๒ แบบ คือ ประเภทฝาบน และฝาหน้า ซึ่งเครื่องซักผ้าส่วนใหญ่จะมีปุ่มตั้งระดับน้ำ แสดงดังภาพที่ ๔-๓ และการซักโดยใช้เครื่องแบบ ๑ ถัง มีปริมาณการใช้น้ำสูงสุด ๒๑๐ ลิตรต่อ ๑ ครั้งการซัก ลักษณะการทำงานเป็นแบบอัตโนมัติ โดยการตั้งโปรแกรมการซักล่วงหน้า เครื่องจะทำการชั่งน้ำหนัก จากนั้นจะปล่อยน้ำเข้าเครื่องเองตาม น้ำหนักผ้า และคำนวณเวลาในการซักทั้งหมด ซึ่งทำให้ง่ายต่อผู้ใช้งาน

ภาพที่ ๔-๓ การตั้งระดับน้ำของเครื่องซักผ้าแบบ ๒ ถัง (ภาพซ้าย) และแบบ ๑ ถัง (ภาพขวา)

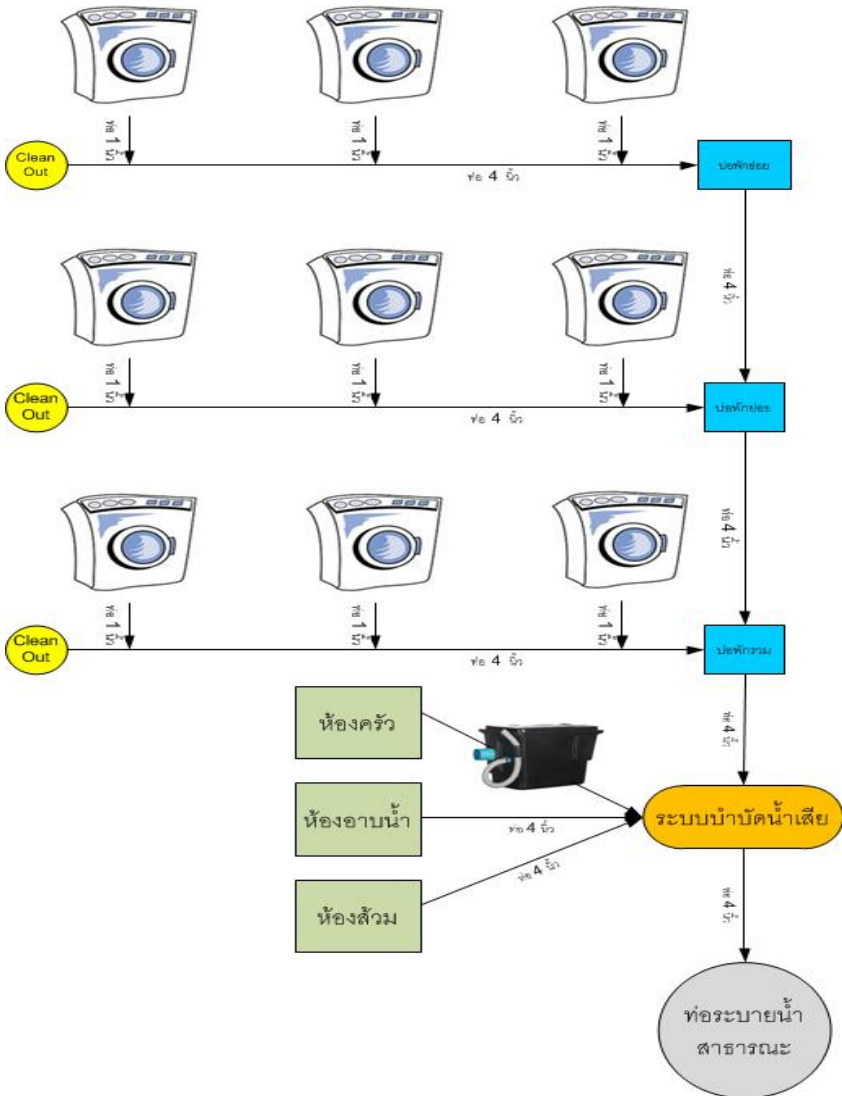
๔.๒.๒ การลดการใช้สารเคมี และสารซักฟอก

ผู้ประกอบการหรือลูกจ้างผู้ปฏิบัติหน้าที่บางส่วน มักจะผสมสารซักฟอกโดยไม่ดูข้อแนะนำการใช้ รวมทั้งสถานประกอบการที่ใช้วิธีการซักด้วยมือ มักจะผสมซักฟอกและน้ำลงไปเรื่อยๆ เมื่อน้ำที่ใช้ซักหมดฟองหรือไม่มีความสิ้นของสารซักฟอก ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องให้ความรู้ความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้ใช้สารซักฟอกตามอัตราการใช้ที่ฉลากกำหนด เพื่อลดการใช้สารซักฟอก

๔.๒.๓ การบำบัดน้ำเสีย

การรวบรวมน้ำเสีย

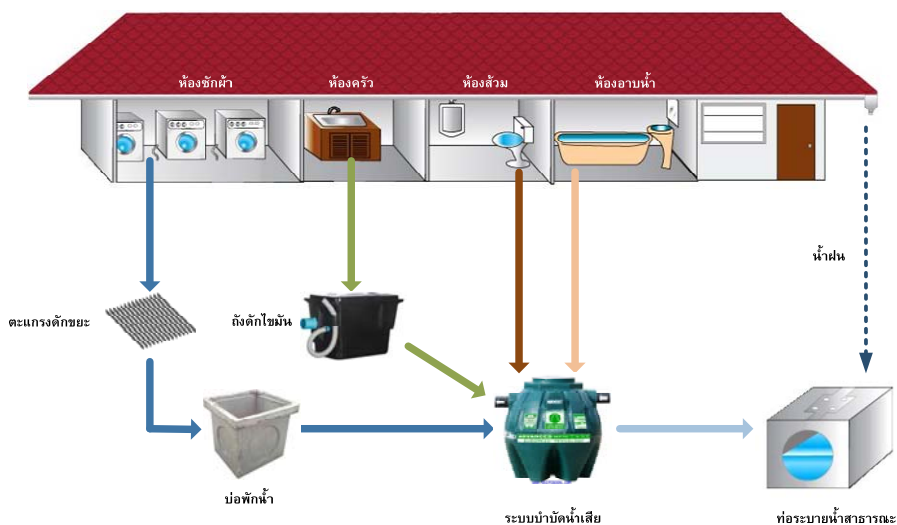
ในการวางแผนและออกแบบระบบรวบรวมน้ำเสียจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลด้านต่างๆ เช่น ปริมาณน้ำเสีย อัตราการไหลของน้ำเสีย เป็นต้น เพื่อให้สามารถคัดเลือกขนาดและประเภทของท่อระบายน้ำเสียอย่างเหมาะสม ในกรณีของเครื่องซักผ้าซึ่งมีการติดตั้งปั๊มเพื่อสูบน้ำออก จะต้องมีการป้องกันการรั่วซึมของน้ำจากแรงดันของน้ำที่ถูกสูบออก นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องวางแผนเกี่ยวกับการซ่อมแซมระบบรวบรวมน้ำเสีย รวมทั้งการควบคุมกลิ่นและป้องกันการกัดกร่อนของท่อที่อาจเกิดขึ้นได้ ทั้งนี้ การวางแผนท่อรวบรวมน้ำเสียจากเครื่องซักผ้าแบบขนานเป็นที่นิยมในสถานบริการซักอบรีด แสดงภาพที่ ๔-๔

ภาพที่ ๔-๔ แผนผังระบบท่อรวบรวมบำบัดน้ำเสียสำหรับสถานบริการชกอบริต

รูปแบบระบบบำบัดน้ำเสีย

ระบบบำบัดน้ำเสียในสถานบริการชั่วคราวโดยทั่วไป ประกอบไปด้วย ตะแกรงดักขยะ ถังดักไขมัน บ่อตกตะกอนเบื้องต้นและถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปแสดงดังภาพที่ ๔-๕ ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

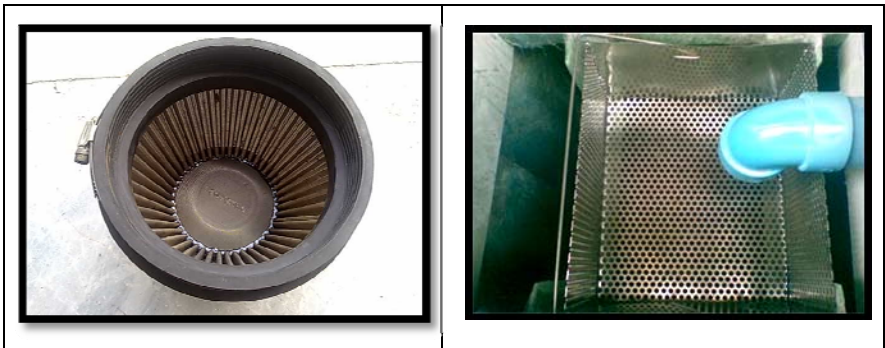

แผนผังระบบบำบัดน้ำเสียสำหรับสถานบริการชั่วคราว

ภาพที่ ๔-๕ แผนผังระบบบำบัดน้ำเสียสำหรับสถานบริการชั่วคราว

๑) ตะแกรงดักขยะ

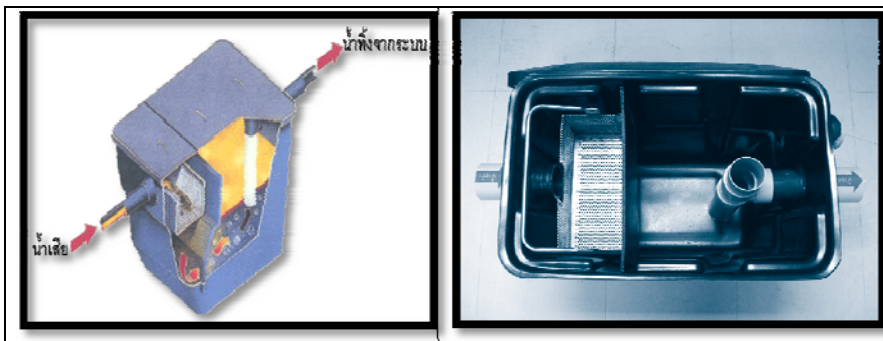
ตะแกรงดักขยะ ติดตั้งต่อจากท่อรวบรวมน้ำเสียของเครื่องซักผ้า เพื่อดักสิ่งปนเปื้อนขนาดใหญ่ เช่น เศษผ้า ขุยผ้า กระจดาช พลาสติก เป็นต้น ไม่ให้ไปอุดตันในระบบบำบัดน้ำเสีย มีลักษณะเป็นตะแกรงหยาบและตะแกรงละเอียด แสดงดังภาพที่ ๔-๖ และน้ำเสียจะไหลต่อไปยังบ่อดักตะกอนเบื้องต้น

ภาพที่ ๔-๖ ตะแกรงดักขยะ

๒) ถังดักไขมัน

ถังดักไขมัน ติดตั้งรองรับน้ำเสียจากครัว เพื่อดักไขมันซึ่งปนเปื้อนมากับน้ำเสีย ไม่ให้ไปอุดตันในระบบบำบัดน้ำเสีย โดยถังดักไขมันควรเลือกใช้ถังที่มีขนาดใหญ่เพียงพอที่จะกักน้ำเสียไว้ได้น้อย ๖ ชั่วโมง เพื่อให้ไขมันและน้ำมันมีโอกาสลอยตัวขึ้นมาสะสมกันอยู่บนผิวน้ำ ซึ่งจะต้องตักออกไปกำจัดทุกวัน แสดงดังภาพที่ ๔-๗ และน้ำเสียจะไหลต่อไปยังระบบบำบัดน้ำเสีย

ภาพที่ ๔-๗ ถังดักไขมัน

๓) บ่อดักตะกอนเบื้องต้น

บ่อดักตะกอนเบื้องต้น ติดตั้งต่อจากตะแกรงดักขยะ เพื่อตกตะกอนของแข็งหรือสารแขวนลอยในน้ำเสียที่ลอดผ่านตะแกรงดักขยะ ไม่ให้ไปอุดตันในระบบบำบัดน้ำเสีย โดยเมื่อน้ำเสียไหลเข้าสู่บ่อดักตะกอนเบื้องต้น สารแขวนลอยจะตกลงสู่ก้นบ่อ แสดงดังภาพที่ ๔-๘ และน้ำเสียจะไหลต่อไปยังระบบบำบัดน้ำเสีย

ภาพที่ ๔-๘ บ่อดักตะกอนเบื้องต้น

๔) ถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูป

ถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูป ติดตั้งต่อกับบ่อดักตะกอน เบื้องต้นและถังดักไขมัน รวมทั้งรับน้ำเสียโดยตรงจากห้องน้ำห้องส้วม โดยทั่วไปถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปแบ่งออกได้เป็น ๓ แบบ คือ แบบไม่เติมอากาศแบบเติมอากาศ และแบบสองตอนไม่เติมอากาศและเติมอากาศ โดยถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปสองแบบหลังเป็นแบบที่มีประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำเสียสูง แสดงดังภาพที่ ๔-๘ และน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้วจะไหลไปยังท่อระบายน้ำสาธารณะ

ในการเลือกขนาดของระบบบำบัดน้ำเสียจะต้องสอดคล้องกับปริมาณน้ำเสียจากการซักผ้าและปริมาณน้ำเสียจากกิจกรรมอยู่อาศัย รวมทั้งกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ภาพที่ ๔-๘ ถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูป

๔.๒.๔ การคำนวณขนาดของระบบบำบัดน้ำเสียและการเลือกใช้ขนาดถังบำบัดน้ำเสียสำหรับสถานบริการซักอบรีด

ระบบบำบัดน้ำเสียของสถานบริการซักอบรีดโดยปกติจะรับน้ำเสียจากการซักผ้า ห้องน้ำห้องส้วม ห้องครัว และกิจกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นการคำนวณขนาดของระบบบำบัดน้ำเสีย จะรวมน้ำเสียจากกิจกรรมข้างต้นและมีการคำนวณดังนี้

$$\text{ขนาดระบบบำบัดน้ำเสีย (ลบ.ม./วัน)} = \text{ปริมาณน้ำเสียจากการซักผ้า} + \text{ปริมาณน้ำเสียจากกิจกรรม} + \text{อื่นๆ}$$

หมายเหตุ

- เครื่องซักผ้า ๑ เครื่องจะใช้น้ำปริมาณ ๒๑๐ ลิตรต่อ ๑ รอบการซัก หรือคิดเป็น ๑.๗ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน
- ปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากผู้อยู่อาศัย เท่ากับ ๐.๑๕๐ ลูกบาศก์เมตรต่อคนต่อวัน
- ปริมาณน้ำเสียจากการซักผ้า (ลูกบาศก์เมตรต่อวัน) = จำนวนเครื่องซักผ้า \times ๑.๗ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน
- ปริมาณน้ำเสียจากกิจกรรมอยู่อาศัย (ลูกบาศก์เมตรต่อวัน) = จำนวนคนที่อยู่อาศัย \times ๐.๑๕๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน

ตัวอย่างการคำนวณ สถานบริการซักอบรีด มีเครื่องซักผ้า ๓ เครื่อง และมีผู้พักอาศัยอยู่ ๒ คน การเลือกใช้ถังบำบัดขนาดใด คำนวณได้จาก

ขนาดระบบบำบัดน้ำเสีย (ลบ.ม./วัน) = ปริมาณน้ำเสียจากการซักผ้า + ปริมาณ
น้ำเสียจากกิจกรรม + อื่นๆ

ขนาดระบบบำบัดน้ำเสีย = (๑.๗ × ๓) + (๒ × ๐.๑๕๐) ลบ.ม./วัน

ขนาดระบบบำบัดน้ำเสีย = ๕.๔ ลบ.ม./วัน

สรุปได้ว่า สถานบริการดังกล่าวจะมีน้ำเสียรวมทุกกิจกรรม ประมาณวันละ ๕.๔ ลูกบาศก์เมตร ดังนั้น ควรเลือกใช้ระบบบำบัดน้ำเสีย ซึ่งอาจเป็นถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปที่มีขนาดไม่น้อยกว่า ๖ ลูกบาศก์เมตร เพื่อสามารถรองรับน้ำเสียที่จะเกิดขึ้นในแต่ละวันได้

ตัวอย่างการเลือกขนาดถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปของสถาน บริการซักอบรีดได้แสดงดังตารางที่ ๔.๑

ตาราง ๔.๑ ตัวอย่างแสดงการเลือกขนาดถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูป

ขนาดถังบำบัดน้ำเสีย สำเร็จรูป (ลบ.ม.)	จำนวน เครื่องซักผ้า(เครื่อง)	จำนวนคนอยู่อาศัยภายในสถาน ประกอบการ (คน)
๒	๑	ไม่เกิน ๒
๔	๒	ไม่เกิน ๔
๖	๓	ไม่เกิน ๖
๘	๔	ไม่เกิน ๘
๑๐	๕	ไม่เกิน ๑๐

ส่วนที่ ๕

บทสรุปคำแนะนำในการจัดการน้ำเสียสำหรับสถานบริการซักอบรีด

สถานบริการซักอบรีดสามารถแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ สถานบริการซักอบรีดขนาดใหญ่ซึ่งเข้าข่ายเป็นโรงงานอุตสาหกรรมและมีมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งที่กำหนดโดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม โดยจะต้องติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียเพื่อให้น้ำทิ้งมีค่าตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด และสถานบริการ ซักอบรีดขนาดเล็กหรือสถานบริการซักอบรีดที่ไม่เข้าข่ายโรงงาน จะต้องขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งการบังคับใช้ดังกล่าวไม่ครอบคลุมถึงการควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากสถานบริการเหล่านี้ทำให้ไม่มีการจัดการน้ำเสียก่อนปล่อยออกสู่แหล่งน้ำสาธารณะ โดยปัจจุบันสถานบริการซักอบรีดขนาดเล็กกระจายตัวอยู่ทั่วไปในแหล่งชุมชนที่มีการอยู่อาศัยหนาแน่น เมืองท่องเที่ยว เมืองเศรษฐกิจ โดยการตั้งร้านนั้นมีทั้งในรูปแบบอพาร์ทเมนต์ ทาวน์เฮาส์ หรือหอพักประเภทต่างๆ เพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภคปัจจุบันที่ต้องการความสะดวกสบาย โดยจากการสำรวจและการสอบถามข้อมูลเบื้องต้นจากหน่วยงานท้องถิ่นจะเห็นได้ว่า มีปริมาณร้านหรือสถานบริการซักอบรีดที่ขึ้นทะเบียนในท้องที่จำนวนน้อยกว่าปริมาณร้านที่เกิดขึ้นจริง ในแต่ละท้องที่ โดยสถานบริการซักอบรีดขนาดเล็ก เป็นกิจการที่มีแพร่กระจายอยู่ทั่วประเทศมีการเปลี่ยนแปลงจำนวนตลอดเวลา แต่ด้วยจำนวนที่ทำให้ปริมาณมลพิษโดยรวมอยู่ในระดับสูง ซึ่งจากการสำรวจ พบว่า จำนวน เครื่องซักผ้า ๑ เครื่องสามารถทำให้เกิดปริมาณน้ำเสียประมาณ ๑.๗ ลูกบาศก์เมตร

ต่อวันและเมื่อนำน้ำเสียไปวิเคราะห์ผลคุณภาพน้ำจะพบว่า ปริมาณค่าความสกปรก ในรูปบีโอดี (BOD) เท่ากับ ๑๕๓ - ๗๐๘ มิลลิกรัมต่อลิตร และค่าของแข็งแขวนลอยทั้งหมด (TSS) เท่ากับ ๖๐ - ๒๗๐ มิลลิกรัมต่อลิตร ซึ่งมีค่าสูงกว่ามาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคารบางประเภทและบางขนาด อีกทั้งปัจจุบันมีการให้บริการเครื่องซักผ้าแบบหยอดเหรียญ ซึ่งต่อท่อน้ำทิ้งลงสู่ท่อน้ำสาธารณะโดยตรง อีกทั้ง สถานบริการยังมีข้อจำกัดในเรื่องบุคลากร เงินลงทุน และความรู้ในการจัดการมลพิษอย่างถูกต้องเหมาะสม เป็นเหตุให้ปัญหาต่างๆ ถูกสะสมจนนำไปสู่ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ ตลอดจนผลกระทบต่อชุมชนโดยรอบ ซึ่งโดยทั่วไปการแก้ไขและบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นดังกล่าว สามารถดำเนินการได้สองด้าน ได้แก่

(๑) การจัดการเพื่อลดการใช้ทรัพยากร และลดการเกิดของเสียและน้ำเสีย ซึ่งการลดการใช้ทรัพยากรหรือสารเคมีในกระบวนการซัก ทำโดยการใช้ปริมาณสารซักฟอกตามสัดส่วนที่กำหนด มีการคัดแยกประเภทของผ้าและมีการจัดคราบสกปรกเบื้องต้นก่อนซัก เพื่อช่วยในเรื่องการกำจัดปริมาณสารซักฟอกให้มีความเหมาะสมและช่วยลดปริมาณการตกค้างของสารซักฟอกไปกับน้ำเสีย การซักผ้าให้เหมาะกับขนาดของเครื่อง อย่ายใช้เครื่องซักผ้าโดยไม่จำเป็น เช่น การซักเสื้อผ้าเพียง ๑-๒ ตัว รวมทั้งไม่ควรใส่เสื้อผ้าอัดแน่นจนเกินกำลังของเครื่องซักผ้า ส่วนวิธีลดปริมาณการใช้น้ำทำโดยเลือกระดับน้ำในเครื่องซักผ้าให้มีปริมาณเหมาะสมกับผ้าที่จะทำการซัก อีกทั้งควรปฏิบัติตามข้อแนะนำของการใช้เครื่องซักผ้าในแต่ละรุ่นและแต่ละยี่ห้อ

(๒) การบำบัดเพื่อลดปริมาณมลพิษที่จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยควรมีการติดตั้งระบบรวบรวมน้ำเสียและระบบบำบัดน้ำเสียเพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำที่เกิดจากกระบวนการซักผ้าก่อนปล่อยออกสู่แหล่งน้ำสาธารณะ หรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ซึ่งการติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียเป็นแนวทางแก้ปัญหาการระบายน้ำเสียจากสถานบริการซักอบรีดลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะโดยตรง ทั้งนี้ควรเลือกชนิดและขนาดของระบบบำบัดน้ำเสียให้เหมาะสมกับปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นในสถานบริการซักอบรีด

ในการควบคุมและแก้ไขปัญหามลพิษจากสถานบริการซักอบรีดหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ผู้ประกอบการสถานบริการซักอบรีด ต้องให้ความสำคัญและตระหนักถึงความจำเป็นในการดำเนินการในการจัดการน้ำเสียของสถานบริการซักอบรีด ทั้งในด้านการลดปริมาณการเกิดน้ำเสียรวมทั้งการบำบัดของเสียและน้ำเสียที่เกิดขึ้น เพื่อลดปัญหาความเสื่อมโทรมต่อสิ่งแวดล้อมของชุมชน เพราะถึงแม้จะมีการลงทุนสูง แต่ถือเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

กรมควบคุมมลพิษ.(๒๕๔๘). ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคารบางประเภทและบางขนาด.

กรมควบคุมมลพิษ.(๒๕๕๓). ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน.

กรมควบคุมมลพิษ.(๒๕๕๔). คู่มือสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำกับดูแล และตรวจสอบการจัดการมลพิษจากอุตสาหกรรมชุมชนและอุตสาหกรรมขนาดเล็ก.

กรมควบคุมมลพิษ. (๒๕๕๔). รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี ๒๕๕๓.

กองจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ. (๒๕๔๕). คู่มือน้ำเสียชุมชนและระบบบำบัดน้ำเสีย.

นุชนาถ แซ่ม้อย. (๒๕๕๒). ระบบบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปกับการเลือกใช้. วารสารสิ่งแวดล้อม. มกราคม-มีนาคม ๑๓(๑) : หน้า ๔๑ – ๔๕.

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม. (๒๕๓๕). ประกาศเรื่องกำหนดประเภทของโรงงานอุตสาหกรรม และนิคมอุตสาหกรรมเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ หรือออกสู่สิ่งแวดล้อม.

กรมควบคุมมลพิษ. (๒๕๔๙). พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๓๕. พิมพ์ครั้งที่ ๒.

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม. (๒๕๕๑). คู่มือการปฏิบัติงานควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน.

Lin, Shun Dar. (๒๐๐๗). Water and Wastewater Calculation Manual. New York. ๒nd Edition.

Metcalf and Eddy. (๒๐๐๔). Wastewater Engineering Treatment and Reuse. Singapore. ๔th Edition

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

๑. นายวิเชียร	จูงรุ่งเรือง	อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
๒. นางสุณี	ปิยะพันธุ์พงศ์	รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
-

ผู้จัดทำ

๑. ดร.อนุพันธ์	อิฐรัตน์	ผู้อำนวยการสำนักจัดการคุณภาพน้ำ
๒. นายสมชาย	ทรงประกอบ	ผู้อำนวยการส่วนน้ำเสียชุมชน
๓. ดร.ไชโย	จ้วยศิริ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
๔. นางสาวพรรณรณมณต์	อยู่จงดี	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม
๕. นายทัฬหี	ฉายากุล	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม
๖. นางสาวพัชรินทร์	นาคหล่อ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม